

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕТА

«ОСНОВИ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ У СФЕРІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ»

Компонент освітньої програми – обов'язкова
(3 кредити)

Освітньо-професійна програма	Декоративне мистецтво та ремесла
Спеціальність	ВЗ Декоративне мистецтво та ремесла
Галузь знань	В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Гатеж Наталія Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва, член Спілки дизайнерів України https://art-deco.chnu.edu.ua/spivrobotnyky-kafedr/y/hatezh-nataliia-vasylivna/
Контактний тел.	+380975458565
E-mail:	n.gatezh@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=6229
Консультації	Вівторок, п'ятниця: 15.30-17.00

АНОТАЦІЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

ОК «Основи педагогіки та психології у сфері мистецької освіти» є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Декоративне мистецтво та ремесла» *другого (магістерського) рівня* вищої освіти, предметом вивчення якої є педагогічний потенціал мистецтва в освіті та практична педагогічно-мистецька діяльність; психолого-педагогічні умови ефективного керування процесом формування мистецьких знань, здібностей та якостей особистості засобами мистецтва; теоретичні та практичні засади навчання, виховання і розвитку особистості засобами мистецтва; закономірності, прояви та механізми психіки та закономірності освітньо-виховного процесу у їхньому специфічному прояві в мистецькій діяльності та освіті.

Мета навчальної дисципліни – сформувати у майбутніх фахівців у сфері мистецької освіти (учителів, керівників гуртків, митців-педагогів) комплексну систему знань з основ педагогіки та психології, а також практичні навички застосування цих знань для організації ефективного освітнього процесу, розвитку творчих здібностей учнів та формування їхньої особистості засобами мистецтва.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

МОДУЛЬ 1. Психологічні засади мистецько-творчої діяльності та розвитку особистості	
Тема 1.1	Психологія художньо-творчого сприйняття та мислення
Тема 1.2	Психологія особистості митця та феномен креативності
Тема 1.3	Арт-терапевтичний та компенсаторний потенціал декоративного мистецтва
Тема 1.4	Соціально-психологічний клімат у мистецькому колективі
МОДУЛЬ 2. Педагогіка мистецької освіти та організація освітньо-творчого середовища	
Тема 2.1	Теоретико-методологічні засади сучасної мистецької педагогіки
Тема 2.2	Педагогічна майстерність та лідерство викладача/керівника гуртка
Тема 2.3	Проектування освітньо-творчого середовища майстерні
Тема 2.4	Педагогічна оцінка, рефлексія та презентація результатів творчості

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Методи навчання:

- **Словесні методи:** лекція, проблемна лекція, пояснення, бесіда, діалог, дискусія, мозковий штурм, навчальна полеміка, аналіз наукової літератури.
- **Наочні методи:** демонстрація, ілюстрація, презентація, перегляд та аналіз творів декоративного мистецтва, відеоматеріалів, педагогічних ситуацій, прикладів організації мистецького освітнього середовища.
- **Практичні методи:** виконання практичних завдань, аналіз педагогічних і психологічних ситуацій, розв'язання кейсів, моделювання професійних ситуацій, розроблення творчих і педагогічних вправ, проектування фрагментів занять, створення критеріїв оцінювання творчих робіт.

- **Інтерактивні методи:** робота в парах і малих групах, «мозковий штурм», «акваріум», дискусія, дебати, рольова гра, ділова гра, метод кейсів, взаємооцінювання, peerlearning.
- **Проблемно-пошукові методи:** проблемне навчання, аналіз проблемних педагогічних ситуацій, дослідницькі завдання, пошук альтернативних педагогічних рішень, порівняльний аналіз педагогічних підходів.
- **Проектні методи:** індивідуальне та групове проектування освітньо-творчого середовища, розроблення мистецько-педагогічних проєктів, міні-дослідження, створення презентацій та концепцій творчих занять.
- **Рефлексивні методи:** самоаналіз, педагогічна рефлексія, рефлексивна бесіда, самооцінювання, взаємооцінювання, ведення рефлексивних записів, обговорення результатів творчої та педагогічної діяльності.

Форми навчання: лекції, проблемні лекції, практичні заняття, індивідуальна та групова робота, самостійна робота, консультації, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання, презентації результатів навчання, дискусії, робота в малих групах.

Освітні технології: технології проблемного навчання, особистісно орієнтованого навчання, компетентнісного навчання, інтерактивного навчання, проєктного навчання, дослідницького навчання, кейс-технології, технології розвитку критичного та творчого мислення, рефлексивного навчання, технології змішаного навчання, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: форми та методи контролю.

Форми контролю

– *індивідуальний контроль* (кожен студент отримує своє завдання, яке він повинен виконати без сторонньої допомоги);

– *груповий контроль* (група тимчасово поділяється на кілька підгруп (від 2 до 10 студентів) і кожній підгрупі дається перевірочне завдання. Залежно від мети контролю групам пропонують однакові або різні завдання);

– *фронтальний контроль* (завдання пропонуються всій групі з метою з'ясування правильності сприйняття й розуміння навчального матеріалу, виявлення слабких сторін у знаннях студентів, недоліків, прогалин, помилок у роботах і відповідях та визначення заходів щодо їх подолання й усунення);

– *взаємний контроль* (активізує діяльність студентів, підвищує інтерес до знань, критичне мислення);

– *самоконтроль/програмований контроль* (можливість самостійно перевірити правильність відповіді чи виконаного завдання. Використовується для організації фронтальної роботи і колективного обговорення індивідуально одержаних результатів).

Підсумковий контроль – *екзамен в усній формі.*

Вид контролю	Методи контролю
Поточний контроль	усне опитування; обговорення та аналіз проблемних питань; тестування; перевірка виконання практичних завдань; аналіз педагогічних і психологічних кейсів; оцінювання участі в дискусіях; взаємооцінювання та самооцінювання
Контроль самостійної роботи	перевірка виконання індивідуальних завдань; есе; аналітичні та порівняльні завдання; розроблення педагогічних ситуацій і кейсів; підготовка презентацій; міні-дослідження; опрацювання та аналіз наукових джерел
Контроль практичних умінь	виконання практико-орієнтованих завдань; розв'язання педагогічних ситуацій; моделювання професійних ситуацій; проектування фрагментів мистецького заняття; розроблення критеріїв оцінювання творчих робіт; проектування освітньо-творчого середовища
Модульний контроль	тестування; письмові та усні завдання; комплексне практичне завдання; аналіз кейсу; захист індивідуального завдання
Підсумковий контроль	екзамен у формі усної відповіді на теоретичні питання та виконання практико-орієнтованого завдання (аналіз кейсу, педагогічної ситуації, розроблення фрагмента заняття тощо)

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим самостійним опрацюванням

		освітнього компоненту до перескладання
--	--	---

А – «відмінно» – якщо студент набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов’язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

В, С – «добре» – коли студент набрав 70–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психологічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

Д, Е – «задовільно» – якщо студент набрав 50–69 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов’язувати їх із майбутнім фахом.

FX – «незадовільно » з можливістю перескладання – коли студент набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

F – «незадовільно» з обов’язковим повним курсом – якщо студент набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає загальної літератури курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Відсутнє загальногуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні освітнього компонента регламентовано чинними документами ЧНУ:

- «Кодекс академічної доброчесності та етики Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti-ta-etyky-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-fedkovycha/>
- «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/>

- «Політика використання штучного інтелекту в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polityka-vykorystannia-shtuchnoho-intelektu-v-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yuriiia-fedkovycha-zi-zminamy-zatverdzhennyi-vchenoiu-radoiu-chnu-imeni-yuriiia-fedkovycha/>

Використання здобувачами освіти інструментів штучного інтелекту (ШІ) під час виконання навчальних завдань:

- допускається за умови дотримання принципів академічної доброчесності (здобувач освіти несе відповідальність за зміст, достовірність і результати поданої роботи, а у разі використання ШІ зобов'язаний зазначити факт і спосіб його застосування);
- не допускається використання ШІ як заміни самостійного виконання завдань або з метою порушення вимог академічної доброчесності;
- додаткові обмеження чи вимоги щодо використання ШІ *можуть визначатися* викладачем в освітньому процесі для конкретних видів навчальної діяльності відповідно до особливостей дисципліни.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1060-12>
3. Закон України про позашкільну освіту
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1841-14#Text>
4. Наказ Міністерства культури України
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1004-18?lang=uk#Text>
5. Концепція сучасної мистецької школи
<https://arts.gov.ua/wp-content/uploads/2021/09/konczepczyia-suchasnoyi-mysteczko-yi-osvity.pdf>
6. <https://surl.gd/bcbber> офіційний сайт Держмистецтво
7. Витоки педагогічної майстерності. <http://sources.pnpu.edu.ua/>
8. <http://www.library.kr.ua/libworld/elib.html> – бібліотеки в Інтернеті.
9. <http://www.mon.gov.ua> – Сайт Міністерства освіти і науки України
10. <http://www.nbuv.gov.ua/> – Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
11. <http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html> – електронний фонд наукових публікацій.
12. <http://www.nus.inf.ua> – Електронна платформа «Нова українська школа»

Покликання на робочу програму освітнього компонента